

Remissvar om promemorian Skatt på plastbärkassar

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen ser positivt på utveckling av ekonomiska styrmedel på miljöområdet. Det är viktigt att effektiviteten av den införda skatten följs upp och analyseras. En tidpunkt för uppföljningen bör beslutas i samband med ikraftträdandet.

Kemikalieinspektionen anser att definitionen av plastbärkassar, förslaget förenlighet med EU-rätten samt beräknad offentligfinansiell effekt behöver förtydligas.

Kemikalieinspektionen vill lyfta det faktum att minskad användning av plastbärkassar, och därmed förhoppningsvis minskad förekomst av plast i miljön, även kan bidra till miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö .

Synpunkter på förslaget

Kemikalieinspektionen ser positivt på utveckling av ekonomiska styrmedel på miljöområdet men anser att det är viktigt att effektiviteten av den införda skatten följs upp och analyseras. Kemikalieinspektionen delar slutsatsen att hur stor effekten av skatten blir på förbrukningen av plastbärkassar också beror på konsumenternas priskänslighet för plastbärkassar och att det därmed är en aspekt som kan behöva analyseras särskilt. En tidpunkt för när uppföljning och analys av skattens effektivitet ska genomföras bör beslutas i samband med ikraftträdandet.

Kemikalieinspektionen finner att man utrett samt beaktat eventuella negativa konsekvenser för berörda aktörer, exempelvis genom att föreslå system för godkända lagerhållare samt uppskjutande skattskyldighet. Kemikalieinspektionen anser dock att effekterna för enskilda konsumenter kan vara något överskattad då analysen utgår

från ett nollscenario utan beteendeförändring trots att det finns statistik som visar att en förändring i beteende redan påbörjats och gett viss effekt.

Kemikalieinspektionen ser följande behov av förtydliganden i förslaget:

- Definitionen av plastbärkasse behöver förtydligas för att underlätta för samtliga berörda aktörer och förhindra möjligheten till olika tolkningar av vad som anses med ”försumbar omfattning”.
- Motivet till att undanta användningen av plast i färg och lim behöver förtydligas som bakgrund till definitionen av plastbärkassar.
- Förslaget är inte tillräckligt analyserat med avseende på dess förenlighet med EU-rätten, exempelvis gällande harmoniserade principer samt om det nationella genomförandet av EU-lagstiftning går utöver vad en rättsakt kräver men utan att ge upphov till fördragsbrott.
- Hur den offentligfinansiella effekten (i avsnitt 4.2) av föreslagen skatt på plastbärkassar kan beräknas till 1,55 miljarder kronor i brutto och 1,93 miljarder kronor i netto år 2020.

Kemikalieinspektionen vill även peka på att minskad användning av plastbärkassar till följd av den föreslagna skatten kan bidra till miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö, både genom att minska förekomsten av mikroplast i miljön och att minska spridningen av plastpolymerer, vilket i sig är kemikalier. Fördelarna med en skatt på plastvaror lyfts exempelvis också i utredningarna ”Från värdekedja till värdecykel” (SOU 2017:22) och ”Ökad och säker materialåtervinning” (SOU 2018:84).

I detta ärende har vikarierande generaldirektören Agneta Westerberg beslutat. Emma Westerholm har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Åsa Thors deltagit.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Agneta Westerberg

Emma Westerholm